

1 Ko praksē nozīmē juridiskais termins “dokumentu izsniegšana”? Kāpēc pastāv īpaši noteikumi attiecībā uz rakstisku dokumentu izsniegšanu?

Tiesas dokumenta izsniegšana ir dokumenta piegāde tā saņēmējam tādā veidā, kas ļauj saņēmējiem laikus iepazīties ar dokumentu, lai īstenotu un aizstāvētu savas tiesības. Civilprocesa kodeksa 34. nodaļa paredz dažādus izsniegšanas veidus, tajā skaitā izsniegšanu ierakstītā vēstulē, elektroniski, ar tiesu izpildītāja starpniecību, izsniegšanu saņēmēja pārstāvim, tiesas dokumenta izsniegšanu nosūtīt un publiska paziņojuma publicēšanu *Ametlikud Teadaanded* (Oficiālie paziņojumi). Lai tiesas dokumentu uzskatītu par izsniegtu, dokumenta izsniegšanai jānotiek saskaņā ar tiesību aktu formālajām prasībām un tā jādokumentē šim nolūkam noteiktajā formā.

2 Kādi dokumenti ir formāli jāizsniedz?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 306. panta 5. punktu tiesa tiesvedības dalībniekiem izsniedz šādus dokumentus: prasības pieteikumu, apelācijas sūdzību un pielikumus, tiesas pavēstes, tiesas spriedumus, lēmumus par tiesvedības izbeigšanu un citus tiesību aktos noteiktus tiesas dokumentus.

3 Kas ir atbildīgs par dokumentu izsniegšanu?

Tiesas organizē tiesas dokumentu izsniegšanu ar profesionāla pasta pakalpojumu sniedzēja, tiesu izpildītāja, tiesas sarga vai, ievērojot tiesas iekšējās kārtības noteikumus, citas pilnvarotas tiesas amatpersonas starpniecību. Tā var arī izsniegt dokumentus citā tiesību aktos paredzētā veidā. Lietas dalībnieks, kurš iesniedzis dokumentu, ko nepieciešams izsniegt, vai kuram nepieciešams, lai tiktu izsniegts cits tiesas dokuments, var iesniegt tiesai pieteikumu par atsevišķu dokumenta izsniegšanas organizēšanu. Tiesvedības dalībnieks tiesas dokumentus var izsniegt tikai ar tiesu izpildītāja starpniecību. Šādā gadījumā izsniegšana un izsniegšanas reģistrācija notiek tāpat kā tiesas veikta izsniegšana ar tiesu izpildītāja starpniecību. To, vai tiesas dokuments var tikt uzskatīts par izsniegtu, nosaka tiesa.

4 Adreses noskaidrošana**4.1 Vai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2007. gada 13. novembra Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs pieprasījuma saņēmēja iestāde šajā dalībvalstī pēc savas iniciatīvas cenšas noskaidrot adresāta, kam ir jāizsniedz dokumenti, atrašanās vietu, ja adresāts vairs nedzīvo adresē, kas zināma pieprasītājam iestādei?**

Institūcija, kas saņem pieprasījumu (Tieslietu ministrija (*Justiitsministerium*) vai tiesa) papildus esošajiem datiem arī pārbauda, vai persona ir reģistrēta ledzīvotāju reģistrā (*Rahvastikuregister*) un/vai Komercreģistrā (*Ärieregister*).

4.2 Vai ārvalstu tiesu iestādēm un/vai tiesvedības pusēm ir piekļuve reģistriem vai pakalpojumiem šajā dalībvalstī, kas ļauj noskaidrot personas pašreizējo adresi? Ja jā, tad kādi reģistri vai pakalpojumi ir pieejami un kādas procedūras jāievēro? Kāda maksa, ja tāda ir, būtu jāmaksā?

Komercreģistru ikviens var izmantot bez maksas, un tajā ir iespējams aplūkot uzņēmumu adreses. Komercreģistram iespējams piekļūt vietnē

<https://ariregister.rik.ee/>.

Lai noskaidrotu privātpersonas adresi, var tikt iesniegts oficiāls pieprasījums ledzīvotāju reģistrā ierakstīto datu saņemšanai. Pieprasījumā jānorāda, kādēļ dati nepieciešami, lai datu apstrādātāji varētu izlemt, vai ir pamats sniegt datus. Ledzīvotāju reģistru uztur Iekšlietu ministrijas (*Siseministerium*) IT un attīstības centrs, kura tīmekļa vietnē ir atrodama informācija par pieprasījumiem, kas ir pieejama <https://www.smit.ee/>.

4.3 Kā iestādes šajā dalībvalstī nodarbojas ar lūgumiem, kas nosūtīti saskaņā ar Padomes 2001. gada 28. maija Regulu (EK) Nr. 1206/2001 par sadarbību starp dalībvalstīs tiesām pierādījumu iegūšanā civillietās un komercietās, kuru mērķis ir atklāt personas pašreizējo adresi?

Tiesas starptautiskos dokumentu izsniegšanas un pierādījumu iegūšanas lūgumus apstrādā pēc pieprasījuma, t. i., tiesām ir pienākums pielikt visas pūles, lai noskaidrotu attiecīgās personas adresi.

5 Kādā veidā parasti tiek izsniegts dokuments? Vai pastāv alternatīvas metodes, ko var izmantot (citas metodes, kas nav 6. punktā minētā alternatīvā izsniegšana)?

Lēmumu par to, kā izsniegt dokumentu, parasti pieņem institūcija, kas veic procedūru. Tomēr tiesām dokumenti primāri ir jāizsniedz elektroniski vai nu, izmantojot attiecīgo publisko e-lietas portālu, vai e-pastu. Prasība noteikt dokumentu elektronisku izsniegšanu kā prioritāru nav noteikta tiesību aktos, bet tā palīdz tiesai ietaupīt pasta izdevumus. Elektroniskās izsniegšanas izmantošanai ir vispārēja tendence pieaugt. Pēc elektroniskās izsniegšanas apsvēršanas tiesa apsvērs citas alternatīvas, piemēram, izsniegšanu, izmantojot pastu, tiesas ziņnesi un dažādas citas tiesību aktos paredzētas iespējas.

6 Vai civiltiesā tiesvedībā ir pieļaujama elektroniska dokumentu izsniegšana (tiesas vai ārpus tiesas dokumentu izsniegšana, izmantojot attālinātas elektroniskās saziņas līdzekļus, piemēram, e-pastu, drošas interneta lietotnes, faksu, izziņas utt.)? Ja jā, kāda veida tiesvedībā šāda metode ir paredzēta? Vai ir kādi ierobežojumi šādas dokumentu izsniegšanas metodes izmantošanai/pieejamībai, atkarībā no tā, kas ir adresāts (juridiskas profesijas pārstāvis, juridiska persona, uzņēmums vai cita veida uzņēmējs utt.)?

Elektroniskā izsniegšana ir atļauta jebkurā tiesvedībā.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 311.1 pantu tiesas dokumentus elektroniski izsniedz, izmantojot noteiktu informācijas sistēmu, nosūtīt ziņu tiesvedības dalībniekiem, ka dokuments pieejams sistēmā. Tiesa visus tiesas dokumentus, ieskaitot tiesas nolēmumus, nekavējoties dara pieejamus tiesvedības dalībniekiem informācijas sistēmā neatkarīgi no tā, kā dokumenti tiesvedības gaitā tikuši izsniegti lietas dalībniekiem. Lai pieslēgtos informācijas sistēmai, nepieciešama personas apliecība. Tiesas dokumentu uzskata par izsniegtu, kad saņēmējs to atver informācijas sistēmā vai apstiprina saņemšanu, neatverot dokumentu. Tas attiecas arī uz gadījumiem, kad to izdara cita persona, kurai saņēmējs ir atļāvis piekļuvi dokumentu aplūkošanai informācijas sistēmā. Informācijas sistēma automātiski reģistrē dokumenta izsniegšanu.

Ja nav sagaidāms, ka saņēmējs varēs izmantot informācijas sistēmu, kuru izmanto tiesas dokumentu izsniegšanai, vai ja dokumentus tehniski nav iespējams izsniegt informācijas sistēmā, tiesa var elektroniski izsniegt tiesas dokumentus citā veidā. Šādā gadījumā dokumentu uzskata par izsniegtu, kad saņēmējs apstiprina tiesas dokumenta saņemšanu rakstiski, pa faksu vai elektroniski. Apstiprinājumā norāda dokumenta saņemšanas datumu, un to paraksta saņēmējs vai tā pārstāvis. Elektroniski sagatavotam apstiprinājumam jābūt parakstītam ar sūtītāja elektronisko parakstu vai nosūtītam, izmantojot citu drošu veidu, kas ļauj identificēt sūtītāju un nosūtīšanas laiku, izņemot, ja tiesai nav pamata apšaubīt, ka apstiprinājumu bez elektroniskā paraksta nosūtījis saņēmējs vai tā pārstāvis. Apstiprinājumu nekavējoties nosūta tiesai. Par šī pienākuma pārkāpšanu tiesa var piemērot sodu tiesvedības dalībniekam vai tā pārstāvim.

Izsniegt tiesas dokumentus advokātiem, notāriem, tiesu izpildītājiem, pilnvarotajiem bankrota procedūrā un valsts vai pašvaldību iestādēm citā veidā, nevis elektroniski, var tikai, ja tam ir pamatots iemesls.

7 "Alternatīvā" izsniegšana

7.1 Vai šīs dalībvalsts tiesību aktos ir paredzētas citas izsniegšanas metodes gadījumos, kad nav bijis iespējams izsniegt dokumentus adresātam (piemēram, paziņojums uz mājas adresi, tiesu izpildītājam, izmantojot pasta pakalpojumus vai publicējot sludinājumu)?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 1. punktu, ja tiesas dokumenta saņēmēju nevar sastapt tā mājās, dokumentu uzskata par izsniegtu arī tad, ja tas tiek izsniegts vismaz 14 gadus vecai personai, kura dzīvo kopā ar saņēmēju vai apkalpo saņēmēja ģimeni. Minētā punkta 2. apakšpunkts nosaka, ka tiesas dokumentu tā vietā, lai to izsniegtu saņēmējam, var izsniegt dzīvokļu kooperatīvam, kas pārvalda daudzdzīvokļu ēku, kurā atrodas saņēmēja mājoklis vai uzņēmums, kopīpašuma pārvaldniekam vai saņēmēja mājokļa īpašniekam. To var izsniegt arī saņēmēja darba devējam vai citai personai, kurai saņēmējs, pamatojoties uz līgumu, sniedz pakalpojumus. Tiesas dokumentu uzskata par izsniegtu saņēmējam saskaņā ar 3. apakšpunktu arī tad, ja tas izsniegts saņēmēja pārstāvim kādā no minētā punkta 1. un 2. apakšpunktā norādītajiem veidiem. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 4. punktu dokumentu arī uzskata par izsniegtu personai, kas dienē bruņotajos spēkos, izcieš brīvības atņemšanas sodu vai ilgstoši uzturas veselības aprūpes iestādē vai līdzīgā vietā, ja dokuments tiek nodots iestādes vadītājam vai tā ieceltai personai, ja tiesību aktos nav paredzēts citādi.

Civilprocesa kodeksa 323. pantā noteikts, ka, ja dokumentu izsniedz fiziskai personai, kura veic saimniecisko vai profesionālo darbību, bet šī persona uzņēmuma telpās neuzturas parastajā darba laikā vai nevar pieņemt dokumentu, dokumentu var nodot darbiniekam, kurš parasti uzturas saņēmēja uzņēmuma telpās, vai personai, kura parasti sniedz pakalpojumus saņēmējam uz līguma pamata. Minētais saskaņā ar 2. apakšpunktu attiecas arī uz dokumentu izsniegšanu juridiskām personām, pārvaldes iestādēm, notāriem un tiesu izpildītājiem, kā arī dokumentu izsniegšanu saņēmēja pārstāvim vai citai personai, kam var tikt izsniegts dokuments un kas nav saņēmējs.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 326. panta 1. punktu tiesas dokumentu, ko nevar izsniegt tādēļ, ka to nevar piegādāt uz saņēmēja vai tā pārstāvja mājām vai uzņēmuma telpām, var uzskatīt par piegādātu, ja tas tiek ievietots mājām vai uzņēmuma telpām piederošā pastkastītē vai līdzīgā vietā, kuru saņēmējs vai tā pārstāvis izmanto pasta sūtījumu saņemšanai un kurā dokuments parasti būtu aizsargāts no laikapstākļu iedarbības. Šādā veidā dokumentu dzīvokļu kooperatīvam, kas pārvalda daudzdzīvokļu ēku, kurā atrodas saņēmēja mājoklis vai uzņēmums, kopīpašuma pārvaldniekam vai saņēmēja mājokļa īpašniekam, kā arī saņēmēja darba devējam vai citai personai, kurai saņēmējs, pamatojoties uz līgumu, sniedz pakalpojumus, var izsniegt vienīgi tad, ja dokumentu nav iespējams izsniegt saņēmējam vai tā pārstāvim personīgi. Dokumentu šā panta 1. apakšpunktā noteiktajā kārtībā saskaņā ar minētā panta 2. punktu atļauts izsniegt tikai, ja ir mēģināts tiesas dokumentu izsniegt saņēmējam personīgi vismaz divas reizes ar vismaz trīs dienu intervālu būtiski atšķirīgos laikos, ja turklāt nav iespējams tiesas dokumentu izsniegt citai personai, kas uzturas mājoklī vai uzņēmuma telpās saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 1. punktu vai 323. pantu.

Civilprocesa kodeksa 327. pants ļauj tiesas dokumentu izsniegt arī, nododot to glabāšanā noteiktā vietā. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 217. panta 1. punktu kodeksa 326. pantā paredzētajos gadījumos dokumentu var arī nodot glabāšanā pasta nodaļai, pagasta vai pilsētas pašvaldībai, kura atbild par dokumenta izsniegšanas vietu, vai rajona tiesas nodaļā, kuras teritoriālajā jurisdikcijā atrodas vieta, kurā jāizsniedz dokuments.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 317. panta 1. punktu pēc tiesas nolēmuma tiesvedības dalībniekam tiesas dokumentu var izsniegt ar publisku paziņojumu, ja:

tiesvedības dalībnieka adrese nav ievadīta reģistrā vai persona nedzīvo reģistrā ievadītajā adresē un tiesai nav citu iespēju uzzināt personas adresi vai tās atrašanās vietu, un dokumentu nevar piegādāt personas pārstāvim vai personai, kam ir tiesības saņemt dokumentu, vai jebkurā citā šajā pantā noteiktajā veidā;

dokumenta izsniegšana ārvalstī, ievērojot noteiktās prasības, uzskatāma par neiespējamu;

dokumentu nevar izsniegt, jo izsniegšanas vietā atrodas eksteritoriālas personas mājoklis.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 317. panta 3. punktu izrakstu no publiski izsniedzama dokumenta publicē izdevumā *Ametlikud Teadaanded*. Tiesa, kas izskata lietu, var pieņemt lēmumu, ar kuru atļauj izrakstu publicēt arī citos izdevumos.

7.2 Ja tiek izmantotas citas metodes, kad tiek uzskatīts, ka dokumenti ir izsniegti?

Ja dokumentu izsniedz saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. un 323. pantu, to uzskata par izsniegtu, tiklīdz tas ticis piegādāts personai, kam dokuments jāpiegādā saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. un 323. pantu.

Ja dokumentu izsniedz, ievietojot to pastkastītē saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 326. pantu, to uzskata par izsniegtu, tiklīdz tas ievietots pastkastītē.

Ja dokumentu izsniedz ar nodošanu glabāšanā saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 327. panta 3. punktu, to uzskata par izsniegtu, kad pagājušas trīs dienas kopš minētā panta 2. punktā minētā rakstiskā paziņojuma atstāšanas vai nosūtīšanas. Izsniegšanas datumu norāda uz dokumenta aplokšnes.

Publiskas izsniegšanas gadījumā tiesas dokumentu uzskata par izsniegtu, kad pagājušas 30 dienas no datuma, kad paziņojums publicēts *Ametlikud Teadaanded* (Civilprocesa kodeksa 317. panta 5. punkts). Tiesa, kas izskata lietu, var noteikt ilgāku termiņu, pēc kura dokumentu uzskata par izsniegtu.

Šādā gadījumā termiņu publicē kopā ar dokumenta publisku izsniegšanu.

7.3 Ja alternatīva izsniegšanas metode nozīmē, ka dokumentus var nodot glabāšanā konkrētā vietā (piemēram, pastā), kā adresātu informē par to, ka dokumenti ir nodoti glabāšanā?

Ja tiesas dokumentu izsniedz ar nodošanu glabāšanā, saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 327. panta 2. punktu par to saņēmēja adresē atstāj vai uz to nosūta rakstisku paziņojumu. Ja tas nav iespējams, paziņojumu piestiprina saņēmēja mājokļa, uzņēmuma telpu vai uzturēšanās vietas durvīm vai izsniedz tuvumā dzīvojošai personai, lai tā to tālāk nodotu saņēmējam. Paziņojumā skaidri jānorāda, ka glabāšanā nodoto dokumentu sūtījusi tiesa un ka dokumentu uzskata par izsniegtu, tiklīdz tas ticis nodots glabāšanā, un ka ar šo brīdi var sākties procesuālie termiņi.

7.4 Ja adresāts atsakās pieņemt dokumentu, kādas tam var būt sekas? Vai uzskata, ka dokumenti ir tiešām izsniegti, ja atteikums nebija likumīgs?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 325. pantu, ja persona nepamatoti atsakās pieņemt dokumentu, dokumentu uzskata par izsniegtu personai ar brīdi, kad tā atteikusies pieņemt dokumentu. Šādā gadījumā dokumentu atstāj saņēmēja mājoklī vai uzņēmuma telpās, vai ievieto pastkastītē. Ja telpu vai pastkastītes nav, dokumentu nogādā atpakaļ tiesā.

8 Izsniegšana, izmantojot pasta pakalpojumus, no ārvalstīm (Dokumentu izsniegšanas regulas 14. pants)

8.1 Ja pasta pakalpojumu sniedzējs izsniedz dokumentu, kas no ārvalstīm nosūtīts adresātam šajā dalībvalstī, situācijā, kad ir nepieciešams saņemšanas apstiprinājums (Dokumentu izsniegšanas regulas 14. pants), vai pasta pakalpojumu sniedzējs piegādā dokumentu tikai adresātam, vai tas saskaņā ar valsts noteikumiem par pasta sūtījumu piegādi var piegādāt dokumentu arī citai personai tajā pašā adresē?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa, ar kuru īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1393/2007, 316.1 panta 5. punktu, kā arī, pamatojoties uz minēto regulu, dokumentus lgaunijā izsniedz, ievērojot Civilprocesa kodeksā noteikto tiesas dokumentu izsniegšanas kārtību. Dokumentus neizsniedz publiska paziņojuma veidā.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 313. panta 2. punktu izsniedzamo tiesas dokumentu personai, kas nav saņēmējs, var nodot tikai Civilprocesa kodeksa VI nodaļā paredzētajos gadījumos. Šai personai dokuments jānodod saņēmējam pēc iespējas ātrākā laikā. Tā var atteikties pieņemt dokumentu izsniegšanai saņēmējam vienīgi tad, ja tā pierāda, ka nevar izsniegt dokumentu saņēmējam. Personai jāizskaidro pienākums izsniegt dokumentu. Dokumentu uzskata par izsniegtu neatkarīgi no tā, vai šāda izskaidrošana notikusi.

Tādējā saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1393/2007 ir iespējams arī izmantot iepriekš 2.1. punktā un Civilprocesa kodeksa 322. un 323. pantā paredzētos izsniegšanas veidus.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 1. punktu, ja tiesas dokumenta saņēmēju nevar sastapt tā mājās, dokumentu uzskata par izsniegtu arī tad, ja tas tiek izsniegts vismaz četrpadsmit gadus vecai personai, kas dzīvo kopā ar saņēmēju vai apkalpo saņēmēja ģimeni. Minētā punkta 2. apakšpunkts nosaka, ka tiesas dokumentu tā vietā, lai to izsniegtu saņēmējam, var izsniegt dzīvokļu kooperatīvam, kas pārvalda daudzdzīvokļu ēku, kurā atrodas saņēmēja mājoklis vai uzņēmums, kopīpašuma pārvaldniekam vai saņēmēja mājokļa īpašniekam. To var izsniegt arī saņēmēja darba devējam vai citai personai, kurai saņēmējs, pamatojoties uz līgumu, sniedz pakalpojumus. Tiesas dokumentu uzskata par izsniegtu saņēmējam saskaņā ar 3. apakšpunktu arī tad, ja tas izsniegts saņēmēja pārstāvim kādā no minētā punkta 1. un 2. apakšpunktā norādītajiem veidiem. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 4. punktu dokumentu arī uzskata par izsniegtu personai, kas dienē bruņotajos spēkos, izcieš brīvības atņemšanas sodu vai ilgstoši uzturas veselības aprūpes iestādē vai līdzīgā vietā, ja dokuments tiek nodots iestādes vadītājam vai tā ieceltai personai, ja tiesību aktos nav paredzēts citādi.

Civilprocesa kodeksa 323. pantā noteikts, ka, ja dokumentu izsniedz fiziskai personai, kas veic saimniecisko vai profesionālo darbību, bet šī persona uzņēmuma telpās neuzturas parastajā darba laikā vai nevar pieņemt dokumentu, dokumentu var nodot darbiniekam, kurš parasti uzturas saņēmēja uzņēmuma telpās, vai personai, kas parasti regulāri sniedz pakalpojumus saņēmējam. Minētais saskaņā ar 2. apakšpunktu attiecas arī uz dokumentu izsniegšanu juridiskām personām, pārvaldes iestādēm, notāriem un tiesu izpildītājiem, kā arī dokumentu izsniegšanu saņēmēja pārstāvim vai citai personai, kam var tikt izsniegts dokuments un kuras nav saņēmējs.

8.2 Ņemot vērā šīs dalībvalsts noteikumus par pasta sūtījumu piegādi, kā notiek dokumentu izsniegšana no ārvalstīm saskaņā ar 14. pantu Dokumentu izsniegšanas regulā Nr. 1393/2007, ja piegādes adresē nebija sastopams nedz adresāts, nedz arī kāda cita persona, kas ir pilnvarota saņemt piegādi (ja tas ir iespējams saskaņā ar valsts tiesību aktiem par pasta sūtījumu piegādi, sk. iepriekš)?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 316.1 panta 5. punktu, izsniedzot tiesas dokumentu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1393/2007 noteiktajā kārtībā, neizmanto publisku paziņojumu.

Tiesas dokumentu var izsniegt, ieviejojot to pastkastītē Civilprocesa kodeksa 326. pantā noteiktajā kārtībā vai nododot tiesas dokumentu glabāšanā saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 327. pantu.

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 326. panta 1. punktu tiesas dokumentu, ko nevar izsniegt tādējā, ka to nevar piegādāt uz saņēmēja vai tā pārstāvja mājām vai uzņēmuma telpām, var uzskatīt par piegādātu, ja tas tiek ievietots mājām vai uzņēmuma telpām piederošā pastkastītē vai līdzīgā vietā, kuru saņēmējs vai tā pārstāvis izmanto pasta sūtījumu saņemšanai un kurā dokuments parasti būtu aizsargāts no laikapstākļu iedarbības. Šādā veidā dokumentu dzīvokļu kooperatīvam, kas pārvalda daudzdzīvokļu ēku, kurā atrodas saņēmēja mājoklis vai uzņēmums, kopīpašuma pārvaldniekam vai saņēmēja mājokļa īpašniekam, kā arī saņēmēja darba devējam vai citai personai, kurai saņēmējs, pamatojoties uz līgumu, sniedz pakalpojumus, var izsniegt vienīgi tad, ja dokumentu nav iespējams izsniegt saņēmējam vai tā pārstāvim personīgi. Dokumentu šā punkta 1. apakšpunktā noteiktajā kārtībā saskaņā ar minētā panta 2. punktu atļauts izsniegt tikai, ja ir mēģināts tiesas dokumentu izsniegt saņēmējam personīgi vismaz divas reizes ar vismaz trīs dienu intervālu būtiski atšķirīgos laikos, ja turklāt nav iespējams tiesas dokumentu izsniegt citai personai, kas uzturas mājoklī vai uzņēmuma telpās saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 322. panta 1. punktu vai 323. pantu.

Civilprocesa kodeksa 327. pants ļauj tiesas dokumentu izsniegt arī, nododot to glabāšanā noteiktā vietā. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 217. panta 1. punktu kodeksa 326. pantā paredzētajos gadījumos dokumentu var arī nodot glabāšanā pasta nodaļai, pagasta vai pilsētas pašvaldībai, kura atbild par dokumenta izsniegšanas vietu, vai rajona tiesas nodaļā, kuras teritoriālajā jurisdikcijā atrodas vieta, kurā jāizsniedz dokuments.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1393/2007 14. pants nosaka, ka tiesas dokumentus izsniedz ar saņemšanas apstiprinājumu, ir apšaubāms, vai ir pieļaujams izsniegšanu veikt Civilprocesa kodeksa 326. un 327. pantā noteiktajā kārtībā.

8.3 Vai pasts nogaida konkrētu laika posmu, kurā var saņemt dokumentus, pirms tos nosūta atpakaļ kā nepiegādātus? Ja atbilde ir "jā", kā adresātu informē par to, ka pasta iestādē ir pasta sūtījums, ko viņš var saņemt?

Saskaņā ar "Prasību ierakstītu un apdrošinātu sūtījumu pārsūtīšanai vispārējā pasta pakalpojuma ietvaros", kas apstiprinātas ar Ekonomikas un Komunikāciju ministra 2006. gada 22. jūnija Regulu Nr. 57, 6. panta 1. punktu, ja korespondences saņēmējs piegādes brīdī neatrodas dzīvesvietā vai atrašanās vietā, saņēmējam atstāj šai vietai tuvākās pasta nodaļas paziņojumu, kurā paskaidrots, ka veikta piegāde.

Ja sūtītājs paziņojumā par izsniegšanu nav norādījis citas piezīmes par izsniegšanu citā veidā, tiesas dokumentus pasta nodaļā glabā ne ilgāk kā 15 dienas pēc otrā nosūtīšanas mēģinājuma, ja sūtītājs nav norādījis citu termiņu. Pēc termiņa beigām tiesas dokumentus formāli atdod sūtītājam kopā ar atdošanas pamatu, un tos izsniedz sūtītāja pārstāvim, kas par to saņemšanu parakstās (*AS Eesti Post* tiesas dokumentu piegādes pakalpojuma noteikumi).

9 Vai pastāv kāds rakstisks apliecinājums par to, ka dokuments ir izsniegts?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 306. panta 2. punktu, izsniedzot tiesas dokumentu, izsniegšanai jānotiek saskaņā ar tiesību aktu formālajām prasībām un tā jādokumentē šim nolūkam noteiktajā formā. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 307. panta 4. punktu izsniedzamā tiesas dokumenta izsūtīšanu fiksē tiesas lietas materiālos. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 311.1 pantu noteiktā informācijas sistēma automātiski reģistrē dokumenta izsniegšanu (par izsniegšanu, izmantojot informācijas sistēmu, skatīt iepriekš 6. punktu). Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 313. pantu dokumenta izsniegšanu ierakstītā vēstulē apliecina ar paziņojumu par izsniegšanu. Ja dokumentu sūta neierakstītā vēstulē vai pa faksu, to uzskata par izsniegtu, ja saņēmējs nosūta tiesai apstiprinājumu par dokumenta saņemšanu vēstulē vai pa faksu, vai elektroniski pēc saņēmēja izvēles. Apstiprinājumā norāda dokumenta saņemšanas datumu, un to paraksta dokumenta saņēmējs vai tā pārstāvis. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 315. panta 5. punktu par tiesas dokumenta izsniegšanu ar tiesu izpildītāja, tiesas amatpersonas vai citas personas vai institūcijas starpniecību sagatavo paziņojumu par izsniegšanu. Pēc izsniegšanas paziņojums par izsniegšanu nekavējoties tiek nogādāts atpakaļ tiesai.

Izsniedzot tiesas dokumentu, pamatojoties uz Civilprocesa kodeksa 314.1 pantu, ja tas izsniegts nosūtīt, lietā izdara atzīmi, norādot, kur un kad nosūtīts dokuments vai informācija par tā pieejamību, izņemot, ja nosūtīšanu automātiski reģistrē šim nolūkam izveidotajā informācijas sistēmā.

10 Kas notiek gadījumos, kad kaut kādu iemeslu dēļ adresāts nesaņem dokumentus vai dokumenti nav izsniegti likumā noteiktajā kārtībā (piemēram, dokumenti tiek izsniegti trešai personai)? Vai, neskatoties uz to, dokumentu izsniegšana būs spēkā (piemēram, vai var tikt novērstas likuma normu neievērošanas sekas), vai dokumentu izsniegšana ir jāizdara no jauna?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 307. panta 3. punktu, ja dokuments ir nonācis pie lietas dalībnieka, kuram šis dokuments ir bijis jāizsniedz vai kuram dokumentu varētu izsniegt saskaņā ar tiesību aktos paredzēto, bet izsniegšanu nav bijis iespējams apliecināt, vai ja likumā noteiktā izsniegšanas kārtība tikusi pārkāpta, dokumentu uzskata par izsniegtu lietas dalībniekam tikai ar to brīdi, kad dokuments faktiski sasniedzis saņēmēju.

Ja izsniegšana notiek ierakstītā vēstulē Civilprocesa kodeksa 313. panta kārtībā, tiesa var atzīt, ka minētā panta 3. un 4. apakšpunktam neatbilstošs paziņojums par izsniegšanu ir pietiekams izsniegšanas vajadzībām, ja izsniegšana ir ticami dokumentēta paziņojumā par izsniegšanu. Ja tiesa nevar tiesas

dokumentu atzīt par izsniegtu, jo pasta pakalpojumu sniedzējs nav dokumentu izsniedzis pareizi, tiesa var nodot tiesas dokumentu pasta pakalpojumu sniedzējam atkārtotai izsniegšanai, par kuru tiesai nav jāmaksā. Piemēri, kad dokuments nav izsniegts pareizi, ir visu šajā likumā paredzēto iespēju neizmantošana, izsniedzot tiesas dokumentu ierakstītā vēstulē, tiesas dokumenta nodošana personai, kurai tas nebūtu bijis jānodod saskaņā ar šī panta noteikumiem, Kodeksa 326. pantā noteikto prasību tiesas dokumenta izsniegšanai, ievietojot to pastkastītē, vai Kodeksa 327. pantā noteikto prasību tiesas dokumenta izsniegšanai, nododot to glabāšanā, neievērošana, vai izsniegšanas pareiza neregistrēšana, kas nozīmē, ka izsniegšanu nevar uzskatīt par notikušu.

11 Vai personai ir jāmaksā par dokumentu izsniegšanu? Ja jā, tad cik?

Pamatojoties uz Regulu (EK) Nr. 1393/2007 par materiālu izsniegšanu parasti nav jāmaksā, izņemot, ja tiek lūgts izsniegšanu veikt ar tiesu izpildītāja starpniecību.

Ja tiesas dokumentus izsniedz ar tiesu izpildītāja starpniecību, tiesu izpildītāja honorārs par tiesas dokumentu izsniegšanu saskaņā ar Tiesu izpildītāju likuma 48. panta 2. punktu ir EUR 30, ja dokumentus ir bijis iespējams izsniegt adresātam vai to juridiskajam pārstāvim: 1) pēc ledzīvotāju reģistrā iekļautās adreses vai telesakaru datiem, vai, izmantojot e-pasta adresi: isikukood@eesti.ee; vai 2) pēc Igaunijas uzturētā viena dalībnieka sabiedrību un juridisko personu reģistrā iekļautās adreses vai minētā reģistra informācijas sistēmā reģistrētajiem telesakaru datiem. Saskaņā ar 3. apakšpunktu, ja tiesas dokumentu nav bijis iespējams izsniegt, neraugoties uz to, ka tiesu izpildītājs darījis visu nepieciešamo un pamatoti iespējamo, lai dokumentu izsniegtu tiesību aktos noteiktajā kārtībā, tiesu izpildītājs ir tiesīgs pieprasīt EUR 30 nodevu, izdodot lēmumu par tiesu izpildītāja nodevu un izsniegšanas aktu par to, kādas darbības tiesu izpildītājs veicis, lai izsniegtu dokumentu. Citos gadījumos, kas nav minēti 2. un 3. apakšpunktā, nodeva tiesu izpildītājam par tiesas dokumentu izsniegšanu ir EUR 60.

Pasta izdevumu summa ir noteikta pakalpojumu sniedzēja cenrādī — likumdošanas līmenī nav noteikta fiksēta maksa. Cenu veido vēstules svars, tās izsniegšanas vieta utt. 2014. gadā vidējā cena par dokumentu paku bija EUR 5,70. Ja tiek izmantots tiesas ziņnesis, maksa par dokumentu paku ir EUR 6,20.

Papildu informācija pieejama: [Civilprocesa kodekss](#)

Lapa atjaunināta: 20/11/2018

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.